

Visie- en ambitiedocument duurzaamheid

Definitief juli 2025

**albert
schweitzer**

Inleiding

Het Albert Schweitzer ziekenhuis (ASz) maakt werk van duurzaamheid! We voelen de urgentie: van zorgen over de toekomst van volgende generaties tot de wens om als ziekenhuisorganisatie het goede voorbeeld te geven. Er zijn veel ideeën, inspiratie en er is betrokkenheid, maar een gezamenlijke richting en duidelijke ambitie ontbreekt. Daarom zijn we aan de slag gegaan met het bepalen van de kapstok en het formuleren van de visie. Zo geven we duurzaamheid een structurele en permanente plek in ons ziekenhuis.

Definitie van duurzaamheid

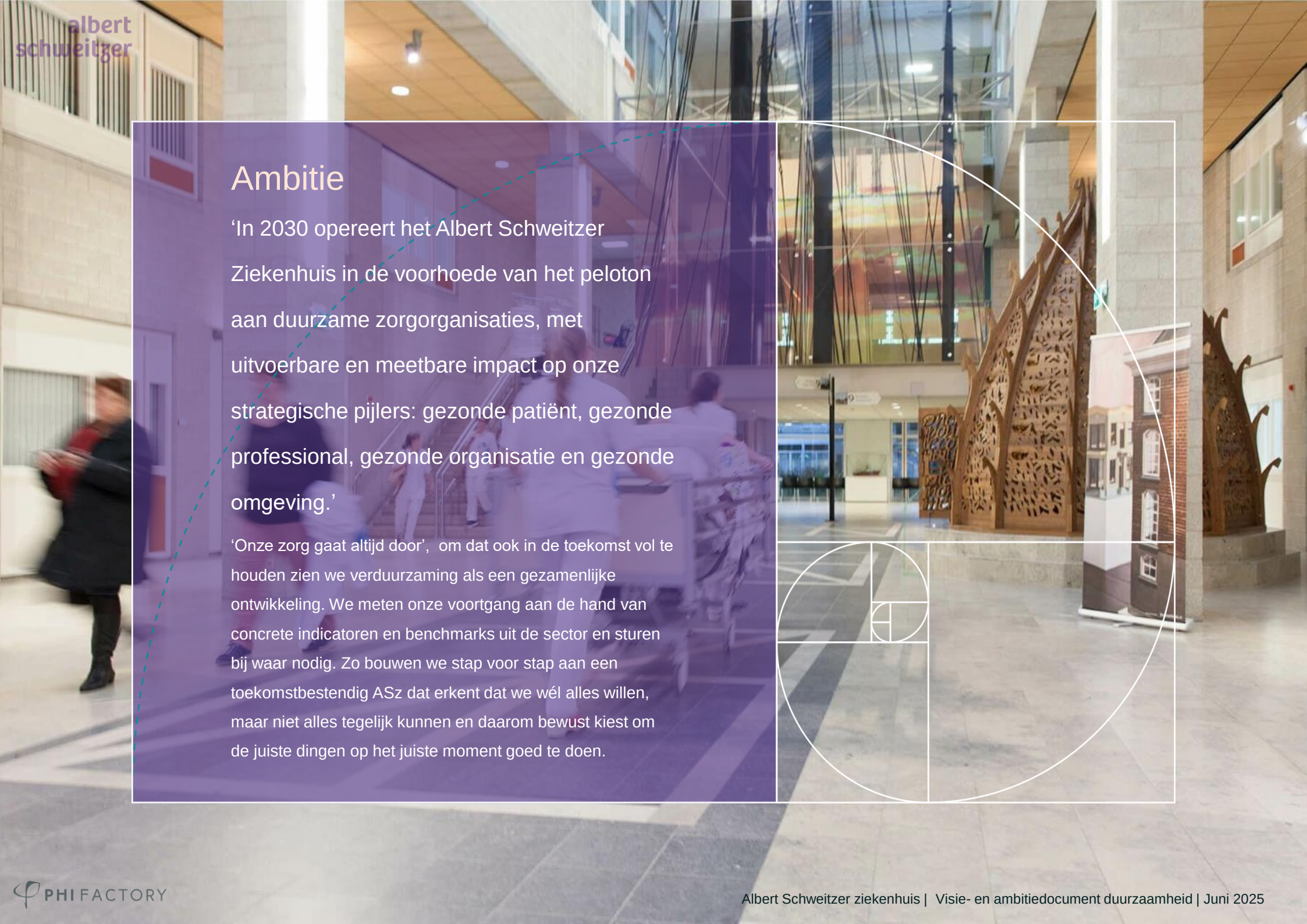
“Het Albert Schweitzer ziekenhuis zet zich in voor zorg die zo min mogelijk impact heeft op het klimaat, het milieu en de leefomgeving. We streven naar groene, klimaatneutrale en sociale zorg met minimale uitstoot van broeikasgassen, zorgvuldig gebruik van grondstoffen en materialen én oog voor de mens.

Duurzaamheid betekent voor ons ook circulair, inclusief en efficiënt werken. Zo zorgen we voor de generaties van nu én de toekomst.”

Waarom?

De klimaatimpact van de zorg is aanzienlijk: de sector is verantwoordelijk voor ongeveer 7% van de nationale CO₂-uitstoot, 4% van het afval en 13% van het grondstoffengebruik. Ook belanden medicijnresten in het water, wat effect heeft op mens en milieu. Steeds meer zorgprofessionals ervaren de paradox dat we aan de ene kant werken aan gezondheid, maar tegelijkertijd onbedoeld bijdragen aan vervuiling en ziekte.

We hebben als ziekenhuis een maatschappelijke verantwoordelijkheid om te verduurzamen. Daarom willen we als prominente speler in de regio onze voorbeeldfunctie pakken. Bouwen aan iets groters dan onszelf en voor de lange termijn: een gezonde leefomgeving voor mens en planeet, nu en in de toekomst. We streven naar een omgeving waar schoon milieu, gezonde voeding en preventieve zorg natuurlijk samengaan. Zorg voor onze gezondheid moet bijdragen aan, en niet ten koste gaan van, een duurzame wereld. Daarnaast geloven we dat duurzaam te werk gaan hand in hand kan gaan met kostenbewustzijn. Vanuit onze strategie om te zorgen voor een gezonde patiënt, professional, organisatie én omgeving, is duurzaamheid onderdeel van onze manier van werken en steeds een onderdeel in het maken van afwegingen en besluiten.

Ambitie

‘In 2030 opereert het Albert Schweitzer Ziekenhuis in de voorhoede van het peloton aan duurzame zorgorganisaties, met uitvoerbare en meetbare impact op onze strategische pijlers: gezonde patiënt, gezonde professional, gezonde organisatie en gezonde omgeving.’

‘Onze zorg gaat altijd door’, om dat ook in de toekomst vol te houden zien we verduurzaming als een gezamenlijke ontwikkeling. We meten onze voortgang aan de hand van concrete indicatoren en benchmarks uit de sector en sturen bij waar nodig. Zo bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendig ASz dat erkent dat we wél alles willen, maar niet alles tegelijk kunnen en daarom bewust kiest om de juiste dingen op het juiste moment goed te doen.

Duurzaamheidsraamwerk

Om duurzaamheid stevig te verankeren in onze organisatie, hanteren we het ESG-raamwerk (Environmental, Social, Governance) als leidraad. Dit raamwerk stelt ons in staat om duurzaamheid op een brede en samenhangende manier te benaderen, van milieueffecten tot sociale verantwoordelijkheid en goed bestuur. We brengen de impact van alle ESG-thema's in kaart en hebben ervoor gekozen om zes thema's te prioriteren.

Deze zes focusthema's zijn gebaseerd op de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 en sluiten aan bij de specifieke ambities van het Albert Schweitzer ziekenhuis. Het ESG-raamwerk fungeert daarbij als kapstok, waarbinnen deze duurzaamheidsthema's een plek hebben gekregen. Ze vormen onze inhoudelijke speerpunten, waarop we de komende jaren versneld willen inzetten. Vanuit dit raamwerk geven we dus gericht prioriteit aan de Green Deal-thema's, die op de volgende pagina worden toegelicht.

ENVIRONMENTAL

SOCIAL

GOVERNANCE

Klimaatneutrale zorg

Bewustwording & kennis

Circulaire economie

Bevorderen van gezondheid

Milieubelasting medicatie(gebruik)

Inclusie & diversiteit

6 FOCUS THEMA'S

Focusthema's

Om de zorg toekomstbestendig en verantwoord in te richten, is met de Green Deal *Samen werken aan duurzame zorg* een gezamenlijke koers bepaald. Deze Green Deal Duurzame Zorg bevat doelen en afspraken waar zorginstellingen, onderwijsinstellingen en overheden zich aan verbinden.

Als Albert Schweitzer ziekenhuis hebben we de Green Deal Duurzame Zorg ondertekend en gebruiken we deze als kader om onze duurzaamheidsambitie te vertalen naar concrete thema's en doelstellingen binnen onze invloedssfeer. Het thema '*inclusie & diversiteit*' voegen we bewust toe aan de Green Deal-thema's, omdat sociale duurzaamheid voor een mensgerichte organisatie als de onze een essentieel onderdeel is.

Het ASz heeft de volgende zes thema's als focusthema's benoemd:

1. Klimaatneutrale zorg

2. Circulaire economie

3. Milieubelasting medicatie(gebruik)

4. Bewustwording & kennis

5. Bevorderen van gezondheid

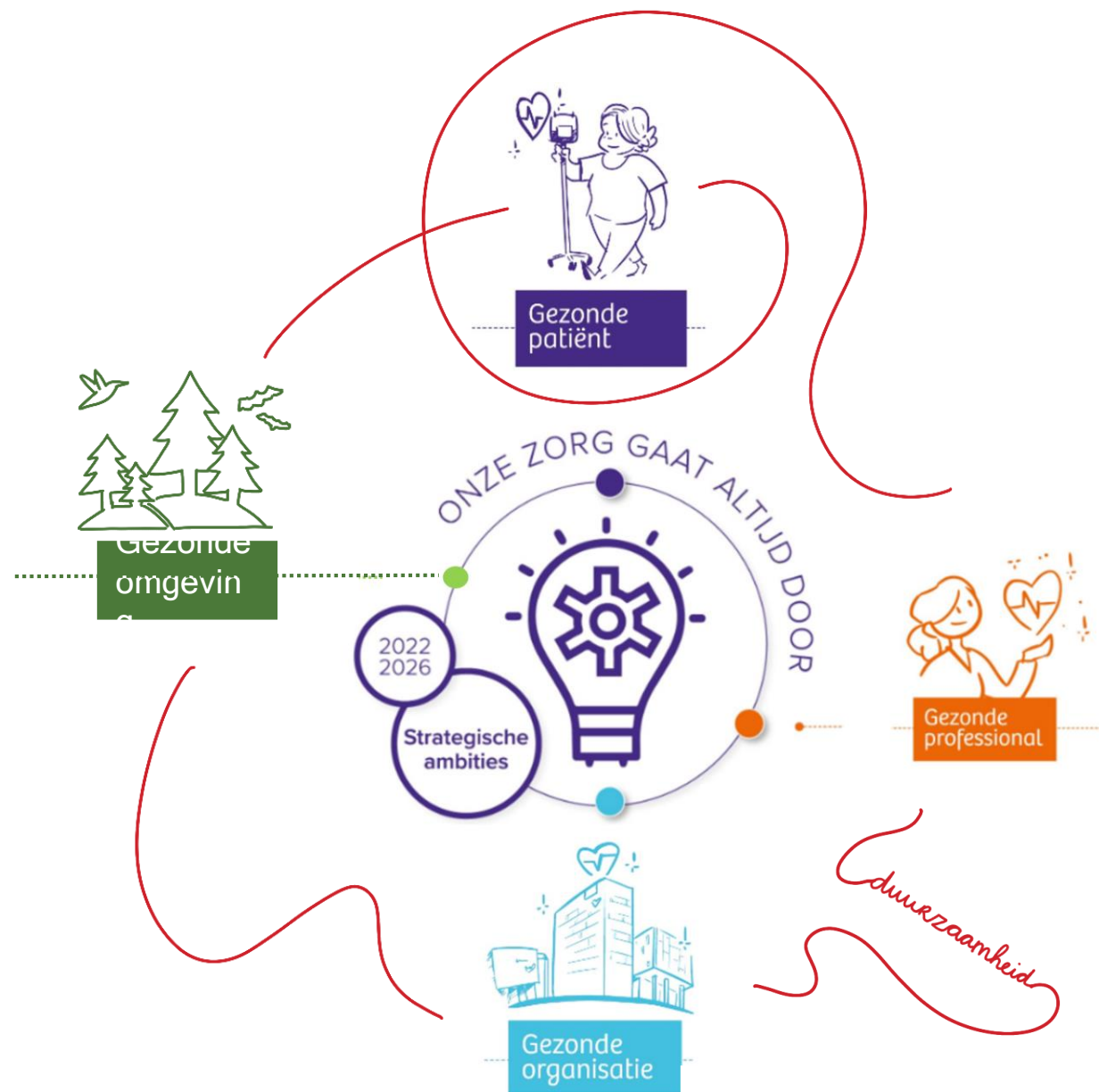
6. Inclusie & diversiteit

Duurzaamheidsthema's in de strategie

De zes focusthema's sluiten naadloos aan op de strategische koers van het Albert Schweitzer ziekenhuis.

Elk thema doorkruist één of meerdere van onze vier pijlers: de gezonde patiënt, de gezonde professional, de gezonde organisatie en de gezonde omgeving. Duurzaamheid is als één van de rode draden door de organisatie.

De gestelde doelstellingen per focusthema vormen onze inhoudelijke focus voor de periode tot en met 2030. Periodiek checken we onze voortgang passend bij onze stuursessies en rapportages in de P&C cyclus.

Klimaatneutrale zorg

Klimaatneutrale zorg betekent zorg verlenen zonder schade aan het klimaat. We dragen hieraan bij door onze CO₂-uitstoot te verminderen. We richten ons op het verduurzamen van ons energieverbruik, onze gebouwen en mobiliteit, en het verkleinen van onze CO₂-voetafdruk in de hele keten.

Doelstellingen 2030

- 55% minder directe CO₂-uitstoot in 2030 (t.o.v. 2010).

Doelstellingen 2050

- Volledig gasvrij ziekenhuis in 2050.
- Klimaatneutraal in 2050.

Aansluiting strategische pijlers

**referentiedata zijn gebaseerd op moment waarop gemeten kan worden binnen ASz*

Circulaire economie

Circulair werken betekent minder afval door slim hergebruik van materialen. Dit doen we volgens de circulaire strategieën van de [R-ladder](#). we kiezen waar mogelijk voor hergebruik van producten en onderdelen, verminderen het gebruik van nieuwe grondstoffen, voorkomen verspilling in het proces én zorgen dat reststromen hoogwaardig worden verwerkt.

Doelstellingen 2030

- We streven naar minimaal 50% minder primair grondstoffenverbruik in 2030 (t.o.v. 2018) zoals beschreven in de Green Deal Duurzame Zorg.
- We streven naar minimaal 75% minder restafval in 2030 (t.o.v. 2018).

Doelstellingen 2050

- Maximaal circulaire zorg in 2050.

Aansluiting strategische pijlers

Milieubelasting medicatie

Medicatie is essentieel voor gezondheid, maar medicijnresten in rioolwater en afval vervuilen het milieu. Duurzaam medicatiegebruik betekent effectieve behandeling met minimale milieubelasting.

Doelstellingen 2030

- We verminderen medicijnverspilling en milieubelasting door o.a. gepast voorschrijven, duurzame inkoop, bewustwording bij patiënten en samenwerking voor hergebruik en verantwoorde afvoer.
- We beperken medicijnresten in het milieu via minder lozingen en deelname aan initiatieven zoals de Ketenaanpak Medicijnresten en publiekscampagnes.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor bronzuivering.

Aansluiting strategische pijlers

Bewustwording & kennis

Bewustwording en kennis betekent dat iedereen begrijpt hoe zorg het milieu beïnvloedt en hoe het milieu onze gezondheid beïnvloedt. We informeren professionals en patiënten over deze wisselwerking zodat zij zelf duurzamere keuzes kunnen maken.

Doelstellingen 2030

- We nemen duurzaamheid op in onze visie-, strategie- en beleidsdocumenten, en borgen dit binnen goed bestuur en governance.
- We zetten in op bewustwording bij medewerkers en patiënten/cliënten over de impact van zorg op milieu en gezondheid.
- We bevorderen dat duurzaamheid wordt opgenomen in zorgopleidingen en trainingen binnen ASz.
- We hebben op elke eenheid minimaal één green team¹.

¹ Definitie van een green team is omschreven in bijlage 1.

Aansluiting strategische pijlers

Bevorderen van gezondheid

We faciliteren een gezonde werk- en leefomgeving voor de gezondheid van onze medewerkers en patiënten. Voor patiënten richten we ons op preventie door prehabilitatie, revalidatie en het bevorderen van een gezonde levensstijl.

Doelstellingen 2030

- We bevorderen actief de fysieke en mentale gezondheid van patiënten en medewerkers.
- We bieden gezonde, gevarieerde en duurzame voeding aan, met als doel 80/20 plantaardig/dierlijk voor medewerkers en bezoekers.
- Voor patiënten en cliënten streven we naar 50/50 (waar medisch mogelijk).
- We creëren gezonde leef- en werkomgevingen in en rond onze zorglocaties en passen deze kennis toe bij (ver)nieuwbouw.

Aansluiting strategische pijlers

Diversiteit & Inclusie

Goede zorg begint bij een organisatie waar iedereen zich welkom, veilig en gewaardeerd voelt. We creëren een omgeving waarin alle medewerkers en patiënten zichzelf kunnen zijn en zich gezien en gehoord voelen.

Doelstellingen 2030

- Diversiteit & inclusie is zichtbaar verankerd in onze organisatie. We streven er naar om zo breed mogelijk te werven binnen de arbeidsmarkt, we omarmen leiderschap dat verschillen waardeert, en een werkomgeving waarin iedereen zich gehoord, gezien en ondersteund voelt.
- Daarnaast bieden we actief kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, onder andere via Social Return on Investment (SROI).

Aansluiting strategische pijlers

Succesfactoren

Om deze visie te vertalen naar de praktijk, benoemen we hieronder de succesfactoren waarmee bij de uitwerking van het plan van aanpak rekening moet worden gehouden.

Motivatie: Onze intrinsieke motivatie voor verduurzaming komt voort uit onze maatschappelijke - en voorbeeldrol als ziekenhuis, én het enthousiasme van onze medewerkers.

Uitdaging: De grootste uitdaging voor verduurzaming ligt in ons gedrag en onze organisatiecultuur, evenals in kennis en kosten. We streven ernaar duurzaamheidsmaatregelen zo vorm te geven dat ze niet automatisch hogere uitgaven veroorzaken en op termijn mogelijk besparingen opleveren.

Investerings: Verduurzaming mag investeringen vragen als het op lange termijn rendabel is, niet alleen financieel maar ook in effecten op milieu en mens. Hiermee is duurzaamheid een van de afwegingen in de besluitvorming.

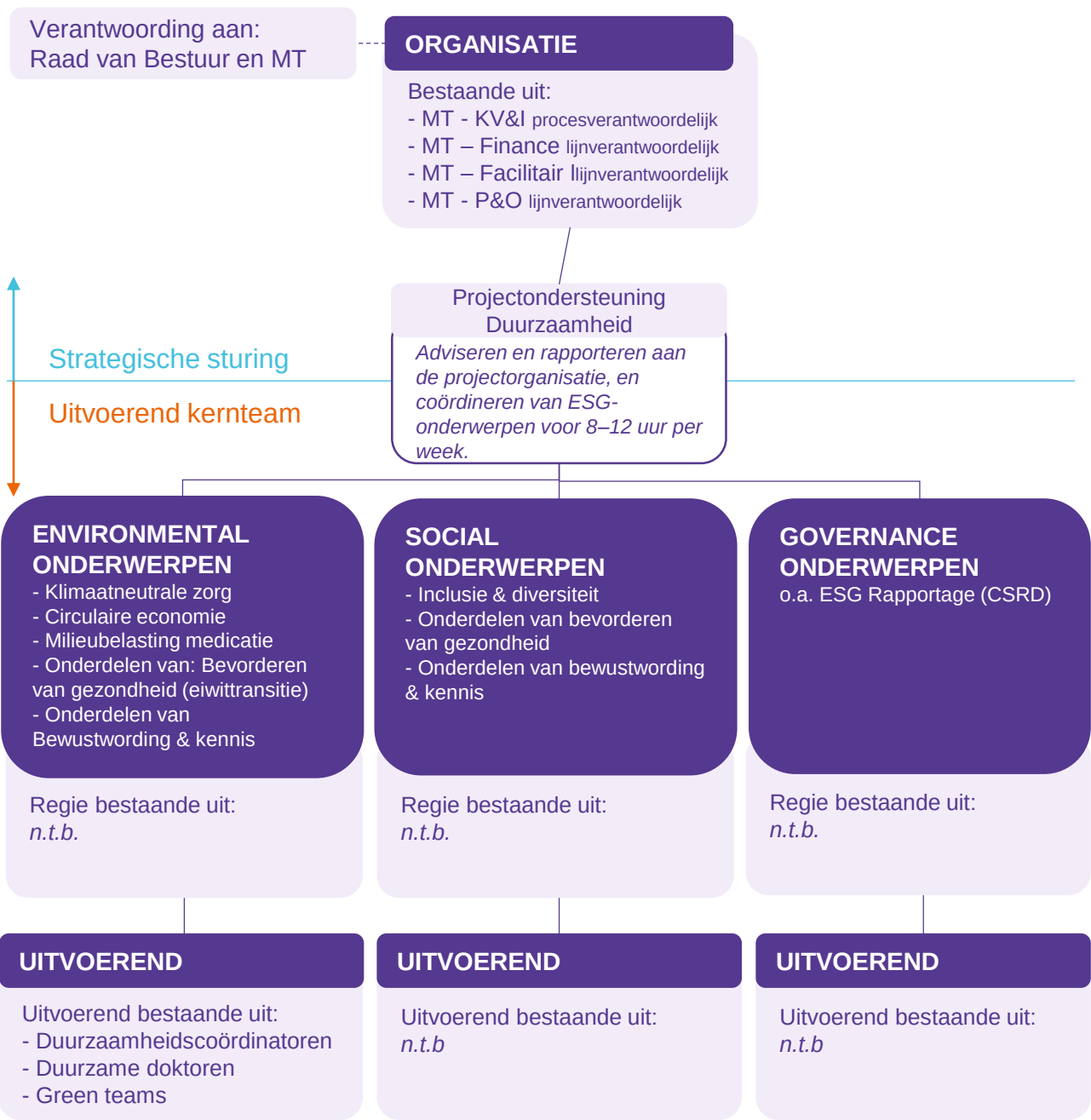
Horizon: Onze ambitie werkt toe naar 2030 (ook al lopen sommige doelstellingen van de Green Deal Duurzame Zorg tot 2050). Binnen de P&C cyclus volgen we de ontwikkeling van elk thema via de rapportages en de stuursessies en herijken we de koers indien nodig.

Borging, draagvlak & sturing

Dit visie- en ambitedocument zal verder uitgewerkt worden in een concreet actieplan nadat onze baseline, waar we nu staan, bepaald is. Deze (CO₂) nulmeting op de ESG-thema's en focusthema's geeft richting aan het op te stellen actieplan.

We borgen duurzaamheid in onze bedrijfsvoering, waardoor het integraal onderdeel van ons werk en besluitvorming wordt. We sturen het thema aan vanuit de lijnorganisatie met betrokkenheid van de duurzaamheidscoördinatoren, groene dokters en betrokkenen binnen de green teams.

Hiermee wordt duurzaamheid binnen de organisatie zodanig geborgd dat het voor iedere medewerker een integraal onderdeel van het werk is in 2030.

'We bouwen vandaag aan iets dat verder
reikt dan onszelf, voor de gezondheid en
het welzijn van de generaties na ons.'

~ MT & RvB

Bijlage 1: Definities

Een **Green Team** is een multidisciplinair team binnen een zorgorganisatie, bestaande uit medewerkers uit zowel de zorg als de ondersteunende diensten, dat zich inzet voor duurzaamheid op de werkvloer. Het team stimuleert initiatieven van collega's en geeft vorm aan verduurzaming vanuit de praktijk (bottom-up). Een goed georganiseerde inzet van Green Teams binnen een ziekenhuis houdt in dat:

- Er een actueel overzicht is van alle actieve Green Teams binnen de organisatie.
- Er structureel overleg plaatsvindt tussen de duurzaamheidscoördinator en de Green Teams over lopende en geplande activiteiten.
- Er een communicatieplan is waarmee de activiteiten en behaalde resultaten van de Green Teams intern en extern zichtbaar worden gemaakt.
- Er minimaal één keer per jaar een contactmoment wordt georganiseerd voor alle Green Teams om kennis en ervaringen uit te wisselen.